

Тема. Зустріч з увертюрою.

Мета. Ознайомити з особливостями жанру «увертюра» як самостійного симфонічного твору та з його історією розвитку, ознайомитися з характерними ознаками увертюри як жанру симфонічної музики, розглянути різницю між увертюрами до опер, кінофільмів та самостійними творами для симфонічного оркестру, ознайомити учнів з авторами та виконавцями увертюр різних часів.

Розвивати вміння учнів уважно слухати симфонічну музику та знаходити на слух характерні ознаки жанру увертюри, розвивати вміння висловлювати власні музичні враження від прослуханого твору, знаходити відповідність між змістом, літературним сюжетом твору та характерними засобами музичної виразності, розвивати вміння виконувати пісні та створювати власні пластичні імпровізації до музики.

Виховувати інтерес до слухання класичної симфонічної музики різних типів та виконання дитячих пісень українських сучасних композиторів.

Хід уроку

Перегляд відеоуроку за посиланням <https://youtu.be/WQOezei7EYI>.

1. Організаційний момент. Музичне вітання.
2. Актуалізація опорних знань.

Які жанри симфонічної музики ви знаєте?

3. Мотивація до навчання. Повідомлення теми уроку.
Запрошую вас на зустріч з УВЕРТЮРОЮ.

4. Новий матеріал для засвоєння.

Відомості про особливості жанру увертюри як приклад симфонічної музики

Увертюра як жанр виникла на початку VI століття.
Слово «увертюра» (від фран. *ouverture* - «початок», «відкриття»).

Що ж відкривають увертюри? Вони можуть відкривати оперу, балет, кінофільм, концерт, театральну виставу.

Завдання в увертюри просте — розповісти глядачу про твір, який він буде дивитись.

Увертюра - це інструментальний вступ до вистави. Увертюра з'явилась у Франції.

Музичне сприймання : Джоаккіно Антоніо Россіні «Вільгельм Тель» фінал увертюри.

ДАЙТЕ ВІДПОВІДІ НА ПИТАННЯ (УСНО):

♪ Яке враження у вас викликала музика?

♪ Який образ створив композитор за допомогою засобів музичної виразності?

♪ Які інструменти симфонічного оркестру виконували мелодію?

Джоаккіно Антоніо Россіні (1792-1886)

Відомий італійський композитор, що творив в епоху зростаючої суспільної активності народу Італії, підйому боротьби за незалежність. Період інтенсивної творчості Россіні тривав близько 20 років. За цей час він створив понад 30 опер, багато з яких поставили в усіх столичних театрах Європи й принесли авторові всесвітню славу.

Увертюра до опери
«Вільгельм Телль» - це найбільш
відома оркестрова музика з усієї, що
включається в програми
симфонічних концертів. Її
використали в одному з
мультфільмів Діснея.
Ми прослухали фінал увертюри, де
після блискучих фанфар,
виконуваних трубами, звучить
відомий галоп, який при якісному
виконанні нагадує стрімкий біг.

Музичне сприймання : Джон Вільямс. Увертюра до серії фільмів про хлопчика-чарівника Гаррі Поттера.

**ДАЙТЕ ВІДПОВІДІ
НА ПИТАННЯ
(УСНО):**

♪ Яке враження у вас викликала музика?

♪ Який образ створив композитор за допомогою засобів музичної виразності?

♪ Які інструменти виконували твір?

Джон Вільямс (1932)

Американський композитор, написав музику до таких відомих фільмів як «Зоряні війни», «Індіана Джонс», «Парк Юрського періоду», «Сам удома», «Гаррі Поттер» та інші.

Також Вільямс створив музику до чотирьох Олімпіад, безлічі телесеріалів та концертних номерів.

П'ятикратний лауреат премії «Оскар» (за музику до фільмів «Скрипаль на даху», «Щелепи», «Зоряні війни. Епізод IV. Нова надія», «Іншопланетянин», «Список Шиндлера»).

Також має 45 номінацій, що робить його другим за кількістю номінацій на цю винагороду (більше тільки має Уолт Дісней).

www.fppt.info

Чаїрська Ю. В.

Гра «Впізнай мелодію»

Разом з друзями послухайте уривки з відомих увертюр — як симфонічних творів, так і вступів до відомих опер різних композиторів. Хто з вас упізнає більше творів?

Фізкультхвилинка «Голова - плечі» <https://youtu.be/n4gj0QsaIxc> .

Розспівування. Поспівка. Вправа для розвитку музичного слуху та голосу <https://youtu.be/2wDT025CY1Y> .

Виконання пісні. «Козацька пісня» (слова і музика А. Мігай) https://youtu.be/641pZqR_7bo .

Знайомство з другим та третім куплетом пісні, виконання твору під фонограму.

Виконання творчого завдання.

Заспівайте пісню під фонограму. Спробуйте виконати пластичний танець-імпровізацію під мелодію пісні.

5. Узагальнення вивченого матеріалу.

Узагальнення вивченого матеріалу.
Дайте відповіді на питання:

- ♪ Як перекладається термін «увертюра»?
- ♪ В чому особливість жанру увертюри?
- ♪ Який настрій навіяла музика, яку ми сьогодні слухала?
- ♪ Що найбільше вразило на уроці?

6. Домашнє завдання.

Прослухайте музичні твори, які є у вас вдома, особливо саундтреки до фільмів. Чи були серед них твори, подібні до тих, що звучали на уроці? Заспівайте вивчену пісню з друзями (усно).

Дайте відповіді на питання (письмово в зошиті):

1. У якому столітті виник жанр увертюри?
2. Що означає увертюра в перекладі з французької мови?
3. Увертюра – це....
4. Що відкривають увертюри?
5. Яке завдання увертюри ?
6. У якій країні з'явилась увертюра?

Роботу надішліть на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaa1@gmail.com.

Рефлексія.

Повторення теми «Знайомтесь: кантата».